

Felelős szerkesztő:
KURKÓ GYÁRFÁS
Főmunkatárs:
SZEMLÉR FERENC

Engedélyezte: Cenzura Militară
a Presel sub No. 1437. 7. X. 1944

NÉPI EGYSÉG

Költők a munkatáborban

Testvérlelapunk, a „Déli Hírlap” egyik minapi számában verseket közöl. Szép magyar verseket. Szívfájdító magyar verseket. Olyan megdöbbentő magyar verseket, mint aminek csak a gályarabságra ítélt protestáns igehirdetők énekei, a börtön mélyéről fel-felkiáltó Baicsányi János panasza lehetnek. Mert ezek a versek munkatáborok sötét barakkjai mélyén, pisllakoló gyertyák félhomályában, embertelenül embertelenebb hajszá lélekzajtó szünetekben születtek. Magukon viselik a cserepes ajkából előszivárgó vér ízét, a megkínzott homlokok lecsurranó izzadság kesernyős illatát, az izmokba befészkelődött s valójában soha ki nem pihenhető fáradtság lélektorzító magányát.

Ezeket a verseket költők írták. Nem csak alkalmi versfaragók, akik bánataikat jól-rosszul összetuldozott sorok béklyójába igyekeznek verni. Hanem költők, akik a szép szolgái és megszállottjai, akik életüket és vérüket áldozzák az irodalomért. A kiket egy tisztultatban gondolkozó társadalom különös tisztelettel övez és a tökérsallommal ellentétben emberi létet biztosít számukra, mert tudja, hogy a néma tömegnek mindig a szellem emberei adnak hangot.

Ezeket a költőket azonban a nyilas téboly elrabolta íróasztaluk mellől. Irógépeiket lefoglalta, kéziratpapirosukat összetépte, könyveiket elégette. A toll helyett ameknek munkái voltak, lapátot és talicskát nyomott a kezükbe, bár nem ez volt a hivatásuk. Azután csapatokba osztotta őket és átadta azoknak a szuronyos öröknek, akik fajgyűlöletet árasztottak még leheletükkel is. Ezt északnak hurcolták Dániába. Amazt keletnek Lengyelországba és Ukrajnába. Költőinket, akikről most éppen szó van, a jugoszláv bori munkatáborba, hogy a nemzeti műveltség nagyobb dicsőségére követ fejtessenek, homokot talicskázanak és vasutakat építsenek. Nappal német őrség vigyázott rájuk, hogy az előírt munkamenet csökkenést ne szenvedjen. A puskák meg voltak töltve és a szuronyokat élesre köszörülték. Az őrmester ur, aki odahaza Dortmundban vagy Königsbergben egy hentesüzlet székálló legénye volt, itt porosz szabályszerűséggel vigyázott arra, hogy a keze alá beosztott költők megfelelő módon kitermeljék a napjára megszabott köbméter kavicsot, vagy homokot. És a költők kitermeltek. De este eldurvult ujjak között mégis megindult a ceruza s versek születtek, nehéz, sötét versek, amelyeknek olvastán megrendül a szív.

És mindez miért?

Mert ezek a költők nem feleltek meg annak a fajképnek, amelyet megzavarodott élettan-tudósok kitaláltak. Mert ezek a költők részben vagy egészben nem tartoztak a nyilas és hungarista kényurak uralkodó rétegéhez. Nem ismerem pontosan annak az öt költőnek a leszámazását, aki most megszabadult a bori munkatáborból és akinek verseit testvérlelapunk közölte. Sejttem azonban, hogy munkatáborba való utalásuk jogcime a fajgyűlölet volt.

Nem azért vették el tőlük a szellemi munka lehetőségét, nem azért fosztották meg őket könyvektől, hírlapoktól, versek és tanulmányok élvezetétől, mert esetleg veszedelmeseek voltak a fennálló társadalomra! Hanem mert utat kellett valahogy adni annak a szörnyetegnek, amely azt susogja az ember fülébe: „Gyűlölöd embertársaidat!” Ezek a költők azért kerültek szuronyos német örök közé, mert talán más hitet vallottak, mint amit adott pillá-

A fegyverszüneti feltételek betartását ellenőrző Szövetséges Bizottság felhívása a kormányhoz

A jegyzék megállapítja, hogy a román kormány nem tartja be a fegyverszüneti szerződést. — Elrejtik és eladják a Szovjetszövetségből elhurcolt tárgyakat. — A német és magyar állampolgárok nem állnak kellő őrizet alatt.

(Bucureşti, 4.) A Bucureşti-i rádióadóállomás szombat reggel fél nyolc órakor felolvasta azt a jegyzéket, amelyet a Szovjetszövetség, illetve a Szövetséges Hatalmak között egyrészlől és Románia között másrészlől megkötött fegyverszüneti megállapodás végrehajtásának ellenőrzésével meghatalmazott bizottság, illetve Vinogradov szovjet-tábornok nyújtott át a román kormánynak.

A jegyzék megállapítja mindenekelőtt, hogy a fegyverszüneti szerződés aláírása óta eltelt idő elegendő volt arra, hogy a román kormány megkezdje a megállapodás tényleges végrehajtását. A fegyverszüneti feltételek végrehajtásának ellenőrzésével foglalkozó bizottság kénytelen megállapítani, hogy a fegyverszüneti feltételek végrehajtása teljesen kinemelégitő módon folyik.

A jegyzék megállapítja ezután, hogy ez a hiányos végrehajtás a román kormány részéről hiányzó jóakaratra vezethető vissza. Kitérnek ez — úgy mond — abból a tényből, hogy nem nyertek teljesítést azonnal ama fegyverszüneti feltételek sem, amelyeknek végrehajtásához nem volt szükség különleges előkészületekre.

A jegyzék felsorolja ezután példa gyanánt a fegyverszüneti megállapodás második pontját, amely a Romániában tartózkodó német és magyar állampolgárok internálásáról szól. Ezeket az állampolgárokat — állapítja meg a jegyzék — nem internálták teljes számban. A kiket pedig mégis internáltak, azokat olyan körülmények között őrizték, hogy módjukban volt elhagyni az internálótábor, ellenőrzés nélkül kaphattak kívülről csomagokat és érintkezhetek a táboron kívül levő hivatallal. Ez a helyzet módot nyújtott arra is, hogy egyes internáltak alkalmat találhassanak a szökésre.

Nem tárgyi akadályok, hanem a román kormány részéről hiányzó jóakarata az oka — állapítja meg a továbbiakban a jegyzék

— hogy nem nyert alkalmazást a fegyverszüneti feltételek 5. pontja, amely a Romániában levő szovjetállampolgárokra és más szövetséges állatvalókra vonatkozik. A román hatóságok nem gondoskodtak ezen állatvalók anyagi helyzetéről és különözó román közigazgatási személyek minden eszközzel arra igyekeztek rábírni a szovjetállatvalókat, hogy ne térjenek vissza a Szovjetszövetségbe.

A fegyverszüneti megállapodás 8. pontja kötelezi a román kormányt, hogy ne engedje elmenekíteni a Románia területén levő és Németországhoz vagy Magyarországhoz, illetve német vagy magyar állampolgárokhoz tartozó javakat és értékeket a szövetséges szovjetparancsnokság engedélye nélkül. A román kormány mégsem tette meg a szükséges intézkedéseket, hogy megfelelő törvények és kellő ellenőrzés révén ennek az előírásnak a végrehajtását biztosítsa. A létező helyzet és az ellenőrzés hiánya révén ez a pont nem nyert végrehajtást.

A román kormány látható módon nem vette figyelembe a fegyverszüneti szerződés 11. pontját és másfél hónapig nem tett a valóságban semmit arra nézve, hogy ezen pont kellő végrehajtást nyerjen. Ez a pont a Románia részéről nyújtandó kártérítésre vonatkozik, a Szovjetszövetségben okozott pusztításokért. Csak október második felében terjesztettek elő kártérítési javaslatokat román részről — szögezi le a jegyzék — de ezek a javaslatok teljességgel kinemelégitőek voltak és mutatták a hiányt annak az óhajnak, hogy a kártérítések ügyét gyakorlatilag és komolyan elintézzék.

A jegyzék ráter ezután a fegyverszüneti feltételek 12. pontjára, amely a Szovjetszövetség tulajdonát képező javak viszaszolgáltatását írja elő. A jegyzék megállapítja, hogy ezt a feltételt nemcsak, hogy nem hajtották végre, de egyenesen megakadályozták a teljesítést. Hristu mi-

nister, a fegyverszüneti feltételek végrehajtását ellenőrző bizottság román tagja több mint egy hónap elteltével kinemelégitő adatokat terjesztett elő ezekről a Szovjetszövetségből elhurcolt tárgyakról. A szövetséges ellenőrző bizottság tagjai viszont szinte minden vállalatnál felfedeztek traktorokat s más tárgyakat. Más helyen leszerelték ezeket a tárgyakat és magánosoknak adták el azokat vagy elrejtették. A jegyzék a román hatóságok közömbösségét állapítja meg ezen feltétel végrehajtását illetőleg. Nem tett a román kormány semmit annak megállapítására, hogy kik felelősek a Szovjetszövetségnek viszszaadandó tárgyak rejtgetéséért.

Sok hasonló példát lehetne felsorolni — folytatja a jegyzék — de a fenti példák elegendők annak megállapítására, hogy a román kormány szabotálta a feltételeket és nem fejtett ki kellő tevékenységet azok végrehajtására. Ez a helyzet nem viselhető el tovább.

A jegyzék a továbbiakban hangoztatja, hogy a román kormány felelős a fegyverszüneti feltételek betartásáért, a román kormány azonban rendszeresen nem teljesítette eme kötelezettségét. Az ez irányban betértesztett javaslatok nem voltak megfelelőek. A jegyzék leszögezi, hogy a román kormány huza-vonát folytatott.

Ennélfogva a Szövetséges Bizottság kéri, hogy a román kormány hagyja abba ezt a huza-vonát és komoly módon lásson hozzá az összes fegyverszüneti feltételek gyors és lelkiismeretes betartásához. A Bizottság felhívja a román kormány figyelmét arra, hogy a szeptember 12-iki fegyverszünet komoly helyzetet teremtett s itt az ideje, hogy azonnal intézkedjék a feltételek betartása iránt.

A jegyzék kelte 1944. november második. A jegyzéket Vinogradov vezérezredes írta alá vezérkari főnökével együtt és Sănătescu tábornok miniszterelnöknek nyújtották át.

natban az ország hivatalos templomaiban hirdették. Talán más nyelvet beszéltek, mint aminek tanítását a közoktatásügyi miniszter kötelezően elrendelte. Talán a vastag végén törték fel a tojást, holott hivatalos felfogás szerint a tojást a vékony végén kell feltörni.

Pillanatunk végigszalad a verseken és elámulunk. Hiszen ezekben nincs sem izgatás, sem véresszáj handabanda, sem utszéli mocsok. Szép versek, tökéletes versek, igaz versek. Csupán a szivig leborzongó fájdalom mesél az átélt szenvedésekről. Nem üvöltöttek bosszúért, nem kériük üldözöik fejét, pedig most volna rá okuk. Hát akkor milyen szelídek lehettek, amikor még nem bántották őket, amikor még nem szolgáltatták ki őket ama rettenetes hatalomnak, amely pusztulásukra tört!... Csakugyan: szelídek voltak és költők voltak. De mert ember és ember között,

költő és költő között nem a tisztesség és becsület, hanem a fajgyűlölet szabályai szerint tettek különbséget, vállukra kellett venniök az igát s meg kellett indulniök a rabszolgasors felé.

Vajjon mivel fogja magát igazolni az a kormányzat, amely ilyen intézkedésekre ragadtatta magát? Ha majd a magyar nép egyszer feltámad a szívére nehezedő szörnyű zibbadásból és megkérdi: ki tette ezt tudtom és beleegyezésem nélkül?... — akkor mit fognak felelni rá? Vajjon elő fog-e bújni rejtekhelyéről az a miniszter, aki aláírta a fajok, nemzetek, nyelvek és vallások között tevő törvényt? Vajjon védelmére szót mer-e emelni az a kormány, amely azon az alapon szedte csoportokba, küldötte bányák mélyére, dolgoztatta szelíds puszták és mérges mocsarakban az embereket, mert ezek ilyen vagy olyan valláshoz, ilyen vagy olyan nyelvhez, ilyen

vagy olyan nemzethez tartoztak?

És ki fog felelni a bori munkatáborba zárt költőért? Ki fog felelni a többi költőért, orvosért, színészért, újságíróért, akiknek nem adott meg az a szerencse, hogy visszatérjenek, mint a boriak? Akik ott pusztultak Ukrajnában vagy Lengyelországban. Nagy felelősséget vállaltak magukra azok a magyar kormányok, amelyek hitleri parancsra faji alapon tettek különbséget az állam polgárai között és faji alapon egyéneket és országokat akartak végpusztításra juttatni. A történelem számonkér mindent, az a meg nem hallgatott háttérbe szorított, mindenből kizárt magyar nép, melyet egyesek a lelkiüket is eladott vezetőik bűnei miatt akarnak felelősségre vonni. Mert nemzetek kormányzásának nem az a módja, hogy költőket, zsidókat, vagy a tojást vastag végén feltörőket munkatáborokba küldözgessenek.

Mit ír a román sajtó?

A România Liberă

nagy cikkben foglalkozik a földműves-bizottságokkal, amelyek az ország egyes községeiben a község lakóinak saját kezdeményezésére megalakultak. Az első ilyen bizottságok Botoşani-megyében keletkeztek s elsősorban azt a feladatot vállalták magukra, hogy az elhagyott nagyobb földbirtokokat kezeljék. A föld termését kettős célra szánták, nevezetesen maguk a földművesek s más részét a hadsereg javára.

Mint a demokratikus sajtó többször megírta, az ország számos részén a nagy földesurak elmenekültek, felve, hogy felösszege vonják őket a németekkel és fasisztákkal való cimborálás miatt.

A földkérdés különben az okiráltságban még égetőbb probléma, mint Erdélyben. A földkiszajátítást itt sokkal kisebb mértékben hajtották végre, mint Erdélyben, noha itt is hatalmas a jogos földéhség. A cikk részletes számokkal mutat rá a földkérdés valódi helyzetére, kimutatva, hogy hatalmas birtokok mellett milyen kicsi parcellákon tengetik életüket a földművesek.

A Semnalul

az első oldalon foglalkozik a moszkvai irányú intelligenciával, mint Erdélyben. A romániai nem tartotta be a fegyverszüneti szerződés feltételeit.

— A felhívás nem büntetés — írja a lap. Viszont figyelmeztetés, amelyet meg kell értenünk. Különösen meg kell értenünk az engedékenységnek a szellemét, amely ezt a figyelmeztetést sugallta. Ne éljünk vissza vele. Egyszermindenkora el kell határoznunk, hogy lojalissak leszünk. Becsületesen és elszántan szakítanunk kell a múlttal.

A Scântela

nagy cikkben „Kolozsváron a demokrácia valóságga lett” címmel foglalkozik Vescan T. kolozsmezei prefektus rendeletével, amelyet előzőleg közöltünk. A cikk szembeállítja azt az eljárást, amit mindeddig Bucurestiben követnek, a kolozsvári rendszerrel, ahol ténylegesen végrehajtják a közigazgatás demokratizálását s tisztelben tartják a fegyverszüneti feltételeit is.

Kolozsváron — írja a lap — az alárendelt hatóságok visszaéléseit megtorolják, míg nálunk minden csendőrszereparancsnok bebörtönözheti a község lakossága által választott bírót és megakadályozhatja a falusi bizottságok alakítását, vagy a Nemzeti Demokratikus Arcvonal gyűléseit. Kolozsváron a sovinizmus a demokrácia elleni merényletnek számít, míg nálunk a kormánytámogató lapok hasábjain dül a leghevesebb formában.

A lap ezután közli a Vescan T. prefektus és Csögör L. alprefektus által aláírt rendeletet a demokratikus rendszer bevezetéséről.

A Libertatea

„Egészségügyi katasztrófa” címmel, George Silviu aláírásával, a közegészségügyi siralmas állapotát vázolja. Megyékét nevez meg, ahol 1940 év előtt 20.000 falusi lakosra jutott egyetlen orvos. Az Antonescu-kormányzat fajtörvényei még csak súlyosbították a helyzetet, még jobban csökkentve az orvosok létszámát.

A cikk számadatokat közöl arról is, hogy egyes súlyos betegségek milyen arányában pusztítanak bizonyos megyében. Például szaktudósok kimutatása szerint Putna, Baciú, Neamtu, Fălciu és Brăila megyék lakosságának 3 százaléka vérhajos.

Az egészségügyi személyzet a falvakon nagyon hiányos, a gyógyszerek hiánya pedig még nagyobb arányú.

Megemlíti még a lap, hogy nagyon sokat beszéltek eddig is az országban uralkodó nagyarányú gyermekhalandóságról, de leküzdeni még mindig nem küzdötték le ezt a pusztító jelenséget.

Szakmabelli társat keres

FOTO

CARMEN
Braşov, Str. Reg. Mihai 25

Az elnyomatás költészete: Vers a Fellegvárából

Jeta: Kurkó Gyárfás

Hej, Uram! tán rosszul áll
nektek a szénátok,
Hogy az ártatlan embert is
Börtönbe zárjátok.

Vagy tán, hogy a lelketeket
Jól megnyugtassátok,
Megoldást csak e módszer,
Csak ezt találjátok?

Nem hiszem el, hogy tinéktek
Megnyugtásul szolgát,
Sokkal nyugodtabb vagyok én,
Itt benn nálatoknál.

Ki hát a vérszomjazó eb
Urak! Gondoljátok?
Megfordítom az esetet
S visszakenem rátok!

Álmaim is sokkal jobbak
A príccsem deszkáján,
Mint valahány magatoké
Ágyatok dunyháján.

Szabadságtokra pedig
Én itt fűtyöt hányok,
Nem adnám oda cserébe
Ezt a bus rabságot.

El nem fogadnám, ha nekem
Kezet nyújtanátok:
Hisz még véres a kezetek
S rajta ezer átok!

Nincs család Franciaországban, mely ne szenvedett volna a Gestapo rémuralmától

Ehenhalt gyermekek, kivégzés előtt
agyonkínzott férfiak

(London, 4.) A Times párisi különdú-sítója nagy cikkben számol be lapjának a német megszállás nyomairól Franciaországban.

Franciaország — írja a lap tudósítója — drágán fizette meg újra kivívott szabadságát. Az országot a németek szinte középkori állapotokba taszították vissza. Elpusztított anyagok, szétzúszott vasut-hálózat, összerombolt hidak, sok helyütt teljes egészükben elpusztított városok és sok, rengeteg áldozatul esett emberélet jelzi a németek útját Franciaországban.

Párisban a gyermekek tömegesen hal-tak éhen. Nincs társadalmi osztály, nincs

család, melyet ne sújtott volna a Gestapo rémuralma. 15.000 tustt végeztek ki, sokakat rettenetes kínzások után. Jaj volt annak, kit azzal gyanúsítottak meg, hogy tagja a titkos ellenállási mozgalomnak. Csak a politikai foglyok közül deportáltak négyszázezeret, nem is szólva a 800.000 hadifoglyról és ugyanannyi németországi kényszermunkára hurcolt dolgozóról. Ezekről a családjuk semmit se tud, mióta elhurcolták őket.

Németország területén ma 2 millió 665 ezer franciát tartanak fogságban, akik közül 790.000 a hadifogoly, 600.000 polgári személy és 750.000 kényszermunkás.

Nyilvánosságra

hozták a néptörvényszék elé
állított bolgár politikusok és
főpapok névsorát

(Szófia.) Bulgária, noha későbbben kötötte meg a fegyverszüneti egyezményt a szövetségzett hatalmakkal, sietve igyekszik eleget tenni a kötelezettségeinek.

Már javában folyik a közelet megtisztítása a háborús bűnöktől s mint az alábbi közölt — most nyilvánosságra hozott — lajstromból kitünik, elég alaposan fogtak neki ennek a munkának. Azok között, akik a most felállított néptörvényszék előtt felelnek majd tetteikért, láthatjuk a legmagasabb állami méltóságokat betöltött személyektől lefelé az összes fontosabb közeleti személyeket az újságírókig, akik a tengelyhatalmak szolgálatában mint háborús bűnösök jöhettek számításba.

Ezek közül alább közlünk néhány ismer-tebb nevét:

Nicola Logofetoff és Hristo Calcoff, a Szobranje elnökei, Dr. Bogdan Filoff tanár, Dobre Bozsiloff, Ivan Bagrianoff és Constantin Muravieff volt miniszter-elnök.

A Filoff-kabinet tagjai közül Nicola Zaharief, Vasile Mitcoff, Boris Jotzoff tanár, T. Dascaloff tábornok, Ivan Goranoff, D. Kušeff, P. Gabrovski, Mihoff tábornok, Constantin Partoff, Hristo Petroff mérnök, és Dimitrie Vasilieff mérnök.

A Bozsiloff-kormányból D. Sismanoff, Dr. Ivan Bescoff, Dr. Ivan Vazoff.

A Bagrianoff-kormány tagjai közül Pár-van Draganoff, Dr. Stanišeff tanár, Al. Stalinski, Russi Ruseff, Hristo Vasilieff, M. Armandoff tanár, D. Savoff és Boris Colceff.

A Muravieff-kormány tagjai közül csak Virgil Dimoff kerül néptörvényszék elé. A hivatalos és titkos királyi tanácsosok

közül V. Drandar tábornok, Stefan Tzaneff, Svetoslav Ponenoff, Pencio Zlateff, K. Tzaneff és Jordan Sevoff.

De a főpapság soraiból is számosan kerültek a vádlottak padjára, így Paisie a vrazai és Cirill a plovdivi metropoliták, Nicolae apát, a teológiai seminárium rektora, Josif apát, a Szent Szinódus mellett működő kulturális osztály főnöke és a Skolpje-i apát.

Végül pedig néhány újságíró tartalmaz a névsor. Atanasie Damianoff, az Utro című lap igazgatója, Stefan Taneff Boiagieff, P. C. Cincoff és Deian Deianoff.

Mint látjuk, a bulgárok egészen helye-sen kezdik a tisztogatást: felülről lefelé.

Orosz nyelvtanfolyam

Hétfőn, november 6-án, d. u. 5 órákor kezdődik a második orosz nyelvtanfolyam kezdők és haladók részére a Kereskedelmi Kamara dísztermében. A napi két órák tanfolyamon a bombakárosultak, rokkantak, árva, munkágyermek és tanon-cok ingyen vehetnek részt. Felvilágosi-tást Covalsch T. tanár ad a Kereskedelmi Kamarában.

Megsebesült az olaszor-szági német főparancsnok

(London.) Semleges hírforrás jelenti, hogy Kesselring tábornagy, az olaszor-szági német erők főparancsnoka egy légi-támadás alkalmával súlyosan megsebesült. Kesselring sebesülése sokban hasonlít a Rommel tábornagyéhoz, aki tudvalevőleg szintén ilyen természetű sérülésbe halt bele.

„Világosság”

„Bosszu a népert!” — hirdette a napokban a mozi falragasza. Azt is jelenti, hogy új moziban látható, amely most nyílt meg a Hirscher-utcában. Kíváncsiak voltunk az új mozira — elmentünk. Tényleg új mozi: a pénztárnál mindegyikünk csak 60 lejt fizetett a jegyért. A jó érzés megmaradt a teremben is, amely barátságos, otthonos. Vetítik a filmet: minden hang tiszta, minden kép éles, jól látható. A film nagyon jó, az első szovjet film, amit láttunk. Előadás után a közönséget vizsgáltuk: ebből a szempontból is „Világosság” lett, mert ebben a teremben augusztus 23-án előttem csak a horogkereszt meghívót kiérdemelt hívei léphettek be, ma pedig az élet, a munka keresztjét hordozó munkások és értelmiségiek jönnek a falragasz vagy újsághirdetés meghívója alapján, hogy tanulhassanak a múltból a jövőre. Tanulni is fognak, ennek a mozinak a filmjeiből, mert az előzetes jelentések szerint a „Lumina” (Világosság) mozi orosz, francia, amerikai filmeket fog vetíteni. Hazafelmenet megegyezünk abban, hogy a mozi találon keresztelték „Lumina” (Világosság) névre. Tényleg világosságot fog terjeszteni filmjeivel olyan embereknek, akik világosságot akarnak végre, de csak 60 lejűk van tandijra. Hatvan lejes tandiját kér a mozi és magas értékű előadásokat ad érte, mert tudja, hogy ma mindenki csak a széles néprétegek szolgálatában dolgozhat, ha azt akarja, hogy munkáját a tömegek támogassák. Támogatni is fogják, mert a tömeg meglehetősen már a sötétséget és világosságot akar.

b. m.

Bucuresti-ben jelentkezők kell a román állampolgárságu németeknek és magyaroknak

(Bucuresti.) A fővárosi rendőrség felhívta az összes német és magyar eredetű román állampolgárokat, hogy november 6-án, esti 7 óráig jelentkezzenek az illetékes kerületi rendőrségeken minden személyi irattal együtt igazolást végett. Aki a rendelkezést nem tartja be, gyűjtőtáborba kerül.

Szakszervezeti hírek

— Megegyezéssel végződött Seewaldt-malom munkásainak akciója. (Brassó.) A Seewaldt-malom igazgatósága és a munkásság között lefolyt tárgyalások eredménnyel jártak, amennyiben a malom igazgatósága a munkásság követeléseit teljes egészükben teljesítette.

— Kalaposnők és fehérművarrónők szervezkedése. Az összes kalaposnők és fehérművarrónők jelennek meg vasárnap, november 5-én a szakszervezeti székházban, Piața Libertății 26. II. emeleten. Napirenden a valamennyiünket érdeklő kérdések lesznek, ezért senki se hiányoz-zék.

— A Kisiparosok Szakszervezetének ülése. A Brassóban megalakult Onálló Kisiparosok Szakszervezete f. hó 5-én vasárnap, délelőtt 10 órai kezdettel vezetőtestületi ülést tart a volt Ipartestület gyűlés-terében. Ugyanakkor felhívjuk az összes bórpari munkaadókat tekintet nélkül arra, vajon vezetőségi tagok-e vagy sem, hogy ezen az ülésen teljes számban vegyenek részt, mivel fontos gazdasági ügyek meg-tárgyalásáról lesz szó. A vezetőség.

A gépkocsisok közgyűlése. A gépkocsisok november 4-én, délután 3 óra-kor közgyűlést tartanak a szakszervezeti székházban, Piața Libertății 26. II. emelet.

„LUMINA” Mozgó

Braşov-Brassó, Hirscher-utca 12 sz.

Szerdán, 1944 november 1.-től kezdve
nagy román bemutató

A III. emeleti hölgy

Főszerepben: Vasiliu Birlic, Jeana Costa, Mişu Fotino

Előadások folytatódólagos délután 1/3 óráról. Vasárnap d. e. előadás 11 órákor

A háború és a politika

A hollandiai sziget-háború „aprómunkája“

Ez a háború bebizonyította, hogy áttűrt erejű hadsereg számára nincsenek természeti akadályok. A libiai sivatagban éppen úgy előrehaladtak a seregek, mint a Kaukázus ormán, az Appenninek láncát éppen úgy átszelték, mint a Skandináv Alpok meredek sziklafalait. A folyó sem komoly akadály. A Rajnától az Atlantióceánig hány folyót léptek át annak idején a németek és hány hatalmas folyam ellenállását törték meg az oroszok, míg a Volgától a Dunáig jutottak?

Egyetlen akadály csak a mocsár, a tó és a csatornahálózat dzsungelje. Itt baj van, ez nem megy. A Rokkító mocsarakat egyaránt elkerülte a német és az orosz haderő, a Pripet-mocsarak ingoványai sem folyt komolyabb csata és Finnország dereka talán azért szabadult meg az ellenséges inváziótól, mert hatvanezer tóval megbirkózni még az orosz haderő sem vállalkozott.

Ezzel a mai technikai felkészültségű seregeknek is lebirhatatlan akadállyal bírók ma az angol-amerikai haderő Hollandiában. A történelem során már nem egyszer torpantak itt meg a behatoló seregek. Valaha, a XVI. században, Spanyolország volt a legnagyobb tengeri és szárazföldi hadsereg. A „győzhetetlen armádának“ félelmetes híre volt és Alba herceg spanyol katonái percek alatt megsemmisítették Portugália állami függetlenségét, végigrohantak Németalföldnek déli részén, a mai Belgium területén, de Hollandiában elakadtak. Viz fogadta őket, helyesebben gát-rengetegek meredtek felük, amelyeket ha ha átvágott a védekező erő, megállt a haditudomány.

Hollandia legnagyobb része a tenger színe alatt fekszik. Gátak fekezik a tenger, hogy el ne nyelje az egész ottani szárazföldet. És ezenfelül tele az ország területe tengerszint alatt fekvő mlyedésekkel, amelyeket az idő építő munkája vízzel töltött tele. Ezek a holland tavak, amelyeket az évszázadok során „polderoztak“. Így hívják azt az eljárást, amellyel ezeket a tavakat lecsapolták, azoknak vizét kiszivattyúzták, hogy így termőföldet nyerjenek az egyre jobban szaporodó holland népesség számára. Ennek a szivattyúzási munkának vize ezer, tízezer, sőt száz-ezer csatornán át ömlik szét részben a termőföldet öntözésére, részben azért, hogy valahogyan — kerülökkel és vízsztratégia megfontolásokkal — eljusson a víz vissza a tengerekbe. Képzünk el most már egy olyan területet, amelyben talán több a víz, mint a szárazföld. Egy kis felmagyartó föltetéssel és túlzással így is mondhatjuk: több a víz, mint az út! A mai haditechnika elbálik egy-kettőre a felrobbantott hidakkal, de a lépten-nyomon megszakadt utakkal megbirkózni mégis csak nehéz feladat. Kilóméterről-kilóméterre hidakat kell verni az elpusztított víziútjához helyett és négyzet kilométerre meg kell fekeznit azt a terjedő vízmennyiséget, amely az elszakított gátak kerítésén átszivároga egyetlen mocsár-tengerré várszolta a tegnapi még kemény és járható szárazföldet.

Hollandia testén át tehát a terjedő víz tartja féken az angol-amerikai előrenyomulást és ezt a természeti akadályt, ezt a nyugati Rokkító és Pripet-mocsarat megkerülni nem lehet. Nem lehet megkerülni, mert Hollandiával — északi irányban — bevégeződött az európai szárazföld és nem lehet kihagyni ezt a kemény diót, mert Hollandiától délre viszont ott állanak a német erővonalak: a Siegfried-vonal beton- és acél-építményei.

Ezt a nehéz diót tehát fel kell törni és ez nem kis feladat.

Ez a vízi helyzet magyarázza, hogy halandó újságolvasó pontosan és megbízhatóan nem is tudja, hol húzódik a hollandiai front. Ott a front, ahol nincs víz, ami azt jelenti, hogy a szó legszorosabb értelmében értett „sziget-háború“ folyik a tülipánok és tapapucosok hazájában. Szemléltetésül és érzékeltetésül még csak annyit, hogy Amsterdam, a Zuider-tónak ez a jelentős tengeri kikötője, harminc szigetén fekszik. Ha egy város — békében! — harminc vízzel körített szigeten terpeszkedett

Nem Yorkból jelentik: A New York Times mai száma vezércikkben foglalkozik Magyarországgal és a következőket írja „Harc Budapestért“ címmel:

A németek már nem képesek új hadsereget küldeni Budapest megvédésére. A kedvesített magyar hadseregére már

nem lehet számítani. Erre a hadseregére bízni a Németország felé vezető út védelmét annyi lenne, mintha tüdőgyulladásos betegre bízna a kórház megőrzését. A széles síkon, melyen három hatalmas orosz hadsereg gördül Budapest felé, nem állanak természetes akadályok. Buda-

pest elveszte Magyarország megsemmisülését fogja maga után vonni. Budapest volt a kulcs, az a fellegvár, mely az Ausztria felé vezető utat őrzi. Ellenséges hadsereg bevonulása Budapestre azt jelenti, hogy Németország ágyékába az orosz haderő mélyen beütötte dardáját.

Borzalmas vasutiszerencsétlenség Craiova közelében

(București, 4.) Tegnap éjjel a craiovai pályaudvaron borzalmas vasúti szerencsétlenség történt. A Bucureștiből Craiova felé haladó 1521-es számú tehervonat Paun R. Toma mozdonyvezető vigyázatlansága folytán belefutott az egyik mellékvágányról jövő katonavonatra. Az összeütközés következtében több vasúti kocsik kisiklott és pozdorjává zuzódott.

A mentési munkálatok során 80 halot-

at és 120 súlyosan megsebesült katonát szedtek ki a romok alól. A vizsgálat során megállapították, hogy a vasúti szerencsétlenségért Paun R. Toma mozdonyvezető a felelős, aki nem állította meg a vonatot a tilosra beállított jelzőkészüléknél, hanem teljes sebességgel akart befutni a pályaudvarra. A mozdonyvezetőt letartóztatták. A vizsgálat a súlyos vonatösszeütközés ügyében tovább folyik.

Kádáripáros lett jugoszláv felszabadító bizottság elnöke

(Belgrád, 4.) A „Szabad Jugoszlávia“-rádió jelenti, hogy a választások megejtéséig Batkovic Mihajlot — aki egyébként kádáripáros — nevezték ki a jugoszláv felszabadító bizottság elnökévé.

A kinevezést a belgrádi nemzeti felszabadító mozgalom ajánlotta.

Az új bizottság már átvette a belgrádi polgári közigazgatást és megkezdte az új-építés munkáját.

Ugyancsak belgrádi hírek szerint Tito marsall és Dr. Subasics, a jugoszláv kormány miniszterelnöke tanácskozára ültek össze, melyen az Egyesített Jugoszlávia új kormányának megalakítási módjait beszélték meg. A megbeszélések a legbarátságosabb légkörben folytak és remélik, hogy sikerülni fog rövidesen megállapodásra jutni az új kormány összetételét illetően.

Ujabb nyilatkozatot adott Cambrea ezredes, a „Tudor Vladimirescu“ hadosztály parancsnoka

„Nem azonosítjuk a magyar népet a bűnös vezetőséggel“

(București, 4.) A napokban közölték Cambrea Nicolae ezredes sajtónyilatkozatát. Cambrea ezredes tudvalevőleg a Tudor Vladimirescu-hadosztály parancsnoka. Közismert az is, hogy ez a hadosztály a Szovjetszövetségben alakult meg a sztálingrádi hadifoglyokból és önként ajánlkozott, hogy harcol a hitlerizmus ellen s a demokrácia győzelméért. A hadosztály akkor lépett harcba, mikor Románia augusztus 23-ika után kivált a hitlerista táborból.

A multkorai sajtónyilatkozat körül nagy kavargás támadt a fővárosi sajtóban. A „Dreptatea“ megvádolta a „Scanteia“-t, hogy változtatott az ezredes nyilatkozatának szövegén. A „Scanteia“ erre az alább közölt nyilatkozattal bizonyította, hogy az ezredes úgy értelmezte mondanivalóját, ahogy a „Scanteia“-ból érteni lehetett s nem úgy, ahogy más lapok.

A két formula közti különbség azonos azzal az elvi különbséggel, amely a Nemzeti Demokratikus Arcvonal és politikai ellenfelei között fennáll. Arról volt szó, hogy az ezredes az erdélyi romániságot

ért erőszakosságnak az egész magyar népet vagy annak fasizta vezetőségét tartja felelősnek. Erre a kérdésre félreérthetetlen választ ad Cambrea alanti pótnyilatkozata.

„A Scanteia felkért, még a bucaresti-i sajtónak szánt nyilatkozatom megjelenése előtt, hogy magyarázzam meg, hogyan értelmezem a magyar népről szóló fejezeteket. Ekkor tettem a „Scanteia“, „România Liberă“, „Tribuna Poporului“ és „Timpul“-ban közölt megállapításokat, amelyeknek célja volt kimutatni az alapvető különbséget, amelyet a magyar vezetőség és a magyar nép között tenni kell.

Akaratomtól független okokból, ezek a megállapítások nem jelentek meg mindennél. Ugy gondolom különben, hogy különösen az erdélyiek tökéletesen számot adnak maguknak arról a megkülönböztetésről, amelyet Erdélyben a magyarokkal való hosszú együttélés ideje alatt megjegyezhetek. Ha arról van szó, hogy a közelében hídját építsük a magyar nép felé a népek közti minél erősebb együttműködés céljából, a holnapi új Román Demo-

kratikus Államban, — akkor nem követeljük el azt a súlyos hibát, hogy a magyar népet azonosítsuk e nép bűnös és a felelősséget viselő vezetőségével. Ez a vezetőség igyekszik évszázadok óta az erdélyi román népet megsemmisíteni.”

Menekülnek a külföldi képviselők Budapestről

(Bern,) A svájci lapok értesülései szerint a budapesti német parancsnokság rendeletet adott ki, mely szerint az összes idegen követségek és konzulátusok 24 órán belül kötelesek elhagyni a magyar fővárost.

Roosevelt szerint rövidesen véget ér az európai háború

(London, 4.) Tegnap este Roosevelt elnök rádiószerződést intézett a Csicágóban ülésű nemzetközi polgári repülőügyi értekezlethez, amelyben ama nézetének adott kifejezést, hogy az európai háború néhány hónapon belül véget ér.

Ujabb kivégzések Cseh- és Morvaországban

(London, 4.) Londonban élő csehszlovák körök prágai értesülései szerint Cseh- és Morvaország német védnöke halálós ítéletet írt alá, melynek értelmében október 31-én 28 csehet, köztük 8 nőt végeztek ki.

Az volt a vád ellenük, hogy bizottságokba szervezkedve kiáltványok útján a lakosságot lázadásra izgatták.

A bukaresti magyarok figyelmébe!

A Romániai Magyar Népi Szövetség (volt Madosz) bukaresti tagozati irodája a Str. Avram Iancu 1. sz. alatt megnyit. Telefon 3-49-38. Hivatalos órák reggel 8-tól este 7-ig.

Munkás szabadegyetem

(Brassó.) A Vöröskereszt rendezésében vasárnap 11 órakor az Astrában tartandó hangverseny miatt a munkás szabadegyetem előadása már reggel 9 órakor kezdődik.

I. D. Podea tartja második előadását „Munkások bérharc“ címen, amelyben a szakszervezet, munkabeszüntetés, munkanélküliség, az ipar nacionalizálása, munkakétség és a szocialista állam kérdéseit tárgyalja. Ezenkívül ének- és zenekari számok is szerepelnek a műsoron. A belépés díjtalan.

el, vajjon ma — háboruban! — hány szigetté változtatta át ezt a holland világot a visszavonuló német sereg robbantása és ekrazit-rombolása.

Erre az ismertetésre nem szabad azt válaszolni, hogy ugyanezek a nehézségek állottak annak idején a német haderő útja előtt is. Ez nem igaz. A német haderő „lerohanta“ Hollandiát és azzal szemben csak a hollandiai kiscsiny hadsereg védekezett. Ideje sem volt a gátak elvágására, felkészültsége sem volt e technikai eljárások véghezvitelére és ereje sem volt, hogy a vele szemben aránytalan túlerővel a küzdelmet felvegye. Ma viszont a németek védekeznek Hollandia területén. Tehát erő áll erővel szemben, haditechnika haditechnikával szemben és öt éves gyakorlat, szóval tapasztalat, fortély és ravaszság mérkőzik itt egymás ellen.

Ennek ellenére is nem szabad attól félünk, hogy a hollandiai területen végleg-

sen elakadt az angol-amerikai invázió. Kalinyin, Oroszország államelnöke éppen most nyilatkozta, hogy az orosz és angol haderők német földön ahtak egymásnak találkozót. A háború során megtanultuk, hogy sem az angolok, sem az oroszok nem nyilatkoznak derűlátóan, viszont ha már nyilatkoznak, ha már kijelentéseket mernek tenni, akkor azokat be is váltják. Így volt ez eddig mindig, tehát minden okunk meg van arra, hogy higgyük: így lesz ez ezután is.

Ez azonban csak feltételezés, amelyben nincs elegendő logikai tárgyi alap, miért is a nyilatkozat biztatásán felül a tények valóságát is csoportosítanunk kell. A tények meg azt mondják, hogy e lehetetlen és szinte emberfeletti hadimunka ellenére is megy a dolog. Aki a térképre néz és a jelentések következtetésnek látszó helységneveiben el tud igazodni, arra a meggyőződésre juthat, hogy mindezek ellen-

re megy a munka, hogy mindezek ellenére nincs sok már hátra Hollandiából sem. Nekünk lassunak tűnik a haladás, de ne feledjük, itt „aprómunkáról“ van szó. Ez sziget-háború. Olyan a holland háború, mint a petit point kézimunka. Szemrontóan apróttéséből alakul ki az eredmény, láthatatlan kis mozdulatokból, de mégis elkészül.

És ha egyszer elkészül, akadálytalanul nyitva az út a lüneburgi mezőségen keresztül az Elbe vonalára, Berlin felé.

Megfáradt idegeink nagyobb sebességet vágnak és szeretnék ezt a háborút hamarabb befejezni. Kalinyin biztosít a német földön való találkozás bekövetkeztéről és Churchill legújabb beszéde viszont arról is biztosít, hogy a tél végéig, a nyár elejéig nemcsak a hollandiai sziget-világot, de a nagy német alföldet is átrája a lebirhatatlan technikai fölény és a vitathatatlan túlerő.

HIREK

Elkobozták Mussolini vagyonát

(Róma.) A római Állami Biróság Ítéletet hozott, melynek értelmében úgy a Mussolini, mint családja, valamint barátjai vagyonát elkobozzák, valamint barátjai vagyonát elkobozzák az állam javára.

Az ítéletet azonnal végrehajtották.

— **Olvasóinkhoz!** Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt a rendes időben jelenik meg.

— November 7-én a Szovjetunió a forradalom 27-ik évfordulóját ünnepli. A Nemzeti Demokratikus Arcvonal brassói tanácsa elhatározta, hogy diszgyűlés keretében vesz részt a szovjetnép és Vörös Hadsereg ünnepében. Ugyanakkor elhatározta, hogy a gyűlésre meghívja a helyi román és szovjethatóságok képviselőit is.

— A szesz italok új illetékeztése. A brassói pénzügyigazgatóság közli, hogy október 25-től kezdve az alább felsorolt szeszital termékeket a következő módon illetékezik: Cujka és egyéb pálinkát 15, a metil és acetonszeszt 23, sört 30, külföldi sört 80, belföldi bort 9, külföldi bort 60, itt előállított, vagy külföldi pezsgőt 60, bel- és külföldi pezsgőt 100, bel- vagy külföldi habosított bort pedig 40 lejfel illetékezik literenként. A termelők, gyárosok és kereskedők november 4-ig kötelesek bejelenteni a pénzügyigazgatóságnál, hogy október 24-én este a fenti termékekből mekkora készletük volt raktáron.

— A tanonciskolákban december elsején kezdődnek a tanítások. (București.) A közoktatásiügyi minisztérium rendelete értelmében az inasiskolákban a tanítás december 1-én kezdődik.

— Az iparvállalatok csak a Szövetséges Ellenőrző Bizottság engedélye alapján nyújthatnak felvilágosítókat. (București.) A Szövetséges Ellenőrző Bizottság határozatát közli a Nemzetgazdasági Minisztérium, mely szerint a bányák és iparvállalatok egyetlen szervezet, vagy képviselőhöz tartozó magánszemélynek sem adhatnak semminemű felvilágosítást helyzettükre vonatkozólag a fenti bizottság különleges felhatalmazása nélkül.

— Nem lesz drágább a szesz. A pénzügyminiszter közleményre hozza, hogy mindazok a hírek, amelyek szerint a tiszta szesz vagy a gyógyászati célokra használt szesz ára megrágná, nem felel meg a valóságnak. Az ár változatlanul a régi marad.

* Déva minden újságáruháiban kapható a „Népi Egység” legfrissebb száma!

* Vidéki bizományosainkat kérjük, hogy 8 számú újságunk eladása után azonnal írják meg nekünk levelezőlapon, összesen mennyi újságot adtak el az első nyolc számból. Ugyanakkor számítsák ki, mennyi jár nekünk az eladott újságokért (egy újságért nyolc lej kell fizetni) és ezt az összeget postautalványon küldjék be nekünk a következő címre: Ziarul „Népi Egység” Braşov, strada Regele Mihai 14.

Kiadóhivatalunk új címe:

Braşov, Strada Argintarilor Nr. 16
(„Korona” szállodával szemben)

A szovjet és román csapatok 35 kilométerre vannak Budapesttől

Fogságba került a volt magyar vezérkari főnök

(London.) Szovjetjelentések szerint a szovjet és román csapatok négy nagy hadoszlopban közelednek Budapest felé és az ércsapatok már csak 34 kilométerre vannak a magyar fővárostól. A Dunamentén előnyomuló szovjet egységek tegnap 20 kilométert nyomultak előre Budapest irányában és elfoglalták a Budapest—Belgrádi vonalon levő Szentmárton helységet és vasuti állomást. Egy másik hadoszlop elfoglalta a Budapesttől 34 kilométerre délkeletre fekvő Tatárszentgyörgyöt. A harmadik hadoszlop Jászkarajenőt foglalta el, míg a negyedik rohammal bevette Ceglédet. Cegléd elfoglalását azonban hivatalosan még nem erősítették meg. Nagykőrös elfoglalásával a Kiskunfélegyháza környékén bekerített német és magyar

csapatok a megsemmisülés előtt állanak.

Ujabb jelentések szerint a szovjet csapatok elfoglalták Tiszadob, Budszentmihály és Tiszapolgár helységeket.

A Reuter jelentése szerint a szovjet légiőrszűnet nélkül bombázza a visszavonuló német egységeket. A szovjet nehéztüzérség Budapesttől lőtávolságban helyezkedett el és rövidesen megsemmisítő tüze alá veszi a magyar főváros védelmi berendezéseit.

Sikeres előnyomulások Nyiregyházától délnyugatra

(Moszkva.) A Tass jelenti: A szovjet és román csapatok Nyiregyházától észak-

nyugatra folytatták sikeres előnyomulásaikat és több helységet foglaltak el.

(Moszkva.) A Tass sajtóiroda jelenti: A Tisza és Duna között elnyomuló szovjet csapatok több fontosabb helységek foglaltak el. Az elfoglalt helységeket között 8 nagyobb város és négy fontosabb vasúti csomópont szerepel. Ezen a frontszakaszon a szovjetcsapatok 2800 foglyot ejtettek és ezzel a Duna-Tisza között fogságba került katonák száma meghaladta a hétezeret. Fogságba került vitéz Vörös vezér, ezredes, a magyar vezérkar főnöke és több magasrangú katonatiszt.

A szovjetjelentések kiegészítéseként közlik, hogy tegnap a Duna-Tisza között 98 ellenséges páncélcsoport és 16 repülőgépet semmisített meg.

LEGUJABB ESEMÉNYEK

A szovjetcsapatok benyomultak Budapest külső negyedeibe

(București.) A bucurești rádió szombatn reggel közölte, hogy a magyar főváros irányába feltartóztatatlanul előnyomuló szovjetcsapatok páncélos élkülönítményei áttörték a Budapesttől délkeletre kiépített német és magyar védelmi vonalakat és heves harcok után benyomultak Budapest délkeleti külvárosnegyedeibe.

A szovjet páncélos kötelékek a magyar főváros utcáin heves harcokban állnak a visszavonuló német és magyar csapatokkal.

Megmozdultak a spanyol antifasiszták

(Párizs.) Minden jel arra mutat, hogy megkezdődött Spanyolország felszabadítása Franco és a fasiszták uralma alól.

A spanyol antifasiszták tegnap Toulouse-ban a spanyol köztársasági kormány egy volt miniszterének elnöke alatt nagygyűlést tartottak.

A gyűlés elnöke rámutatott, hogy elérkezett a pillanat, amikor Spanyolországot meg kell menteni. Pár nappal ezelőtt a berlini rádió megerősítette, hogy Spanyolország csak a náci révén épülhetett

újja és sorsa szorosan össze van kötve Németországgal.

— Mi azonban nem akarjuk azt, hogy hazánk sorsa Németországtól függjön, mivel az évek óta elnyomott spanyol nép nem vádolható a spanyol hitleristák bűnös politikájával.

El akarunk kerülni minden polgárháborút és vérontást. Harcunk azonban nemcsak a szövetségesek támogatásától függ, hanem a spanyol néptől is, amelynek saját kezébe kell vennie sorsának irányítását.

Belgiumot teljesen megtisztították a németektől

(London.) A szövetséges főhadiszállás hivatalos jelentése szerint a kanadai csapatok nagy támadást intéztek Németország belseje felé, Aachentől északkeleti irányban.

A kanadaiak 25 mérföldnyire közelítették meg Köln városát.

Az Anvers-ért vívott csata végéhez közeledik. A Valheeren felszigetén partraszállt egységek négy kilométerre mélyítették hidjukat.

Az Escaut-folyótól délre elfoglalták Koveka városát és Sudbeveland szigetén foglyul ejtették Ewerbig német tábornokot.

A foglyok száma 11.700 főnyi tiszt és legénységre emelkedett.

A Leopold-csatorna mentén az ellenségtől teljesen megtisztították.

A szövetséges hadak 20 km széles vonalon érték el a Meuse-folyó keleti partját.

Több, mint 1000 amerikai repülőgép bombázta tegnap Düsseldorfot, a Ruhrvidék fővárosát. Düsseldorfot most már teljesen megsemmisült.

Legújabb jelentések szerint az Anvers-i csata befejeződött és ezzel Belgiumot teljesen megtisztították az ellenségtől.

Sport

Népi alapra kell helyezni a turista-mozgalmat

A természetjárás mozgalmáról ma irni még időszerűtlennek látszik. Azonban nem időszerűtlen, éppen most rámutatni, mi a célja, mi a jelentősége a természetjárásnak; hogy testedző, etikai tartalmú szórakozás, amely fejleszti a bajtársi szellemet és összehozza az embereket, amire éppen napjainkban olyan nagy szükségünk van.

A természetjárás szervezett mozgalmá

az utóbbi négy éven át számunkra szűntelt. A fegyverek zajában elnémultak az egyesületek, elhalkult a szó, tétlenségre ernyed az akarat, rendezett tömegeink szabadjára lettek bocsátva. Am de megtörtént a nagy csoda, augusztus 23-ikával új lehetőségeink adódtak, szétesett soraink újrarendezésére, megnyitottak a lehetőségek, a jobb jövő reményében a demokrácia jegyében és e cél érdekében szükséges összes erőink egyesítésére.

Éppen Brassóban vannak meg erre a legnagyobb lehetőségeink, mert városunk kiváló fekvésénél fogva mindenkor az ország turistaközpontja volt, itt volt a legtöbb és legerősebb turista és szíró egyesület a multban és van a jelenben is, és

ezek között kisebbségi magyar egyesületek is. Ezért nem közömbös az, hogy itt ezek között az ódon falak között mi történik, milyen állást foglalunk el az új viszonyok között.

A már folyamatban levő, új alapokra helyezkedő brassói turista és szíró mozgalomnak nagy előnye az, hogy rendelkezésére áll egy kipróbált és közel másfél évtizedes multtal rendelkező keret, az Encián Si és Turista Egyesület képében. Ez az egyesület alakulásától fogva, 1931-től, napjainkig meg tudta őrizni önállóságát és függetlenségét, megtartotta népi jellegét, ha nehézségek között is, anélkül, hogy alapszabályában előírt programjától valaha is eltávolodott volna és tért engedett volna a multban olyan nagyvonalúvá vált eszméramlatoknak.

S most, amikor a brassói egységes magyar turista és szíró mozgalom újjászervezéséről van szó, időszerű rámutatni, mi is a legközelebbi célja gyakorlatban a mi természetjáró mozgalmunknak: Az összes demokratikusan gondolkozó turista elemek munkánkba való bevonása. Az ifjúság turista irányú nevelése. A sportot fejlesztése. Székegyföldi kapcsolataink fölráfrítése és bevonása egységesítő munkánkba, noha az ottani helyzetet még tisztán nem láthatjuk. Célkitűzéseink sorába tartozik még, bennünket érintő és jogosan megillető turistajavaink visszaszerzése, amelyeket legnagyobb mértékben magyar munkásturisták összeadott leiből és közmunkájából hoztak annak idején létre és amit népünk számára idegen, és ellenséges eszmékkel cimboráló vezetők a politika szerencsekerekén könnyelműen eljátszottak.

Ördögh Sándor

Apróhirdetések

Legkisebb apróhirdetés 15 szöveg 150 lej minden további szó 15 lej. Alkáltszövegeknek 50% engedmény.

Rikkancsokat (utcai újságárusokat) külvárosi részekre keresünk. Állandó jóvődelem. Jelentkezni lehet kiadóhivatalunkban, Braşov, str. Reg. Mihai 14. (14)

Gépirónő, mindhárom nyelven otthoni munkát vállal. Braşov-Brassó, str. Matei Basarab 30 (bolonyai volt Malom-utca). (16)

Buto rozott szobát keres belvárosban magyar újságíró. Cimeket szerkesztőségünkben d. u. 3—6 között, Braşov-Brassó, Str. Argintarilor 16, III. em. (Koronával szemben) kérem leadni.

Kifutó fiút (13—14 éves) alkalmaz Salamon illatszertár, Braşov, Regele Carol 49. (28)

Ebédlőbutor (fekete, keményfából) eladó. Braşov, str. dr. Vasile Lucaci 133. (30)

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Braşov-Brassó, Str. Argintarilor 16 szám („Korona” szállodával szemben)

Nyomatott: Tipografia „Drum Nou” Braşov, Str. Regele Mihai 14